

ขรก. โกงอาหารเด็ก ... ระหว่างสอบสวนไม่ได้รับเงินประจำตำแหน่ง !

โดย... ลุงเป็นธรรม
สายด่วนศาลปกครอง 1355

ส่วนที่ 1 คุณภาพอาหารเด็กปฐมวัย ปัจจัยสำคัญต่อพัฒนาการเด็ก

หลายท่านคงเคยได้ยินเรื่องราวและคงรู้สึกสะเทือนใจไม่น้อยกับข่าวเมนูอาหารอันน่าอดสู ขนมหินคูลูกน้ำปลา ของเด็กชั้นอนุบาล หรือเมนูข้าวผัดวิญญูณหมูกับน้ำซุ้กระดูกหมู หรือกรณีสั่งซื้อขนมชิ้นละ 3-4 บาท แต่สั่งเบิกชิ้นละ 5 บาท รวมทั้งก่อนหน้านั้นก็เป็นกรณีนมโรงเรียนบูด เป็นต้น

ไม่น่าเชื่อนะครับว่า...เรื่องดังกล่าวได้เกิดขึ้นจริงกับเด็กปฐมวัย ผู้ที่จะเติบโตไปเป็นกำลังสำคัญ ในการพัฒนาประเทศไทยในอนาคต !!

อันที่จริง “เด็กไทย” ถือเป็นเด็กที่โชคดีนะครับ.. ที่ทางราชการจัดให้มีโครงการอาหารกลางวันและโครงการนมโรงเรียนให้แก่เด็กทุกคนและทุกวัน ซึ่งเป็นการส่งเสริมโภชนาการแก่เด็กในวัยที่อาหารมีความสำคัญอย่างยิ่ง ต่อพัฒนาการทั้งทางร่างกายและสติปัญญา

แต่ข้าราชการบางคนกลับใช้โอกาสดี ๆ อย่างนี้ทุจริตอาหารกลางวันเด็ก ซึ่งไม่ได้เกิดขึ้นเฉพาะโรงเรียน ที่กล่าวถึงในตอนต้นเท่านั้นครับ แต่ยังมีพื้นที่อื่น ๆ ที่มีปัญหาในลักษณะเดียวกัน และยิ่งเศร้าใจมากยิ่งขึ้นเมื่อได้ยินว่าการทุจริต เกิดจาก “ครู” บุคคลที่เปรียบเสมือนพ่อแม่คนที่สองของเด็ก ๆ ผู้ที่ใกล้ชิดและมีอำนาจตัดสินใจในเรื่องอาหารของเด็ก ๆ การกระทำดังกล่าว... จึงไม่พื้นที่ที่จะต้องถูกร้องเรียนและถูกดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรง ซึ่งถ้าผลการตรวจสอบพบว่าเป็นความจริง ก็จะต้องถูกลงโทษไล่ออกจากราชการ หมดสิ้นอนาคตราชการดังที่เราได้ยื่นข่าวกันในหลาย ๆ กรณี ครับ !

ดังเช่นอุทาหรณ์จากคดีปกครองที่ลุงเป็นธรรมจะนำมาเล่าให้ฟังในวันนี้ครับ เป็นกรณีของนาย ก. ผู้อำนวยการ โรงเรียนแห่งหนึ่งซึ่งถูกตั้งกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง เนื่องจากถูกกล่าวว่ดำเนินการ โครงการอาหารกลางวันเด็กนักเรียนไม่ครบตามงบประมาณที่ได้รับจัดสรร และยังสั่งการให้เจ้าหน้าที่การเงินนำเงินส่วนที่เหลือมาให้ตนเอง เป็นเหตุให้ราชการได้รับความเสียหาย ศึกษาธิการจังหวัดจึงได้มีคำสั่งตั้งกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง และระหว่างนั้นก็ให้มีคำสั่งให้นาย ก. ไปประจำสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแห่งอื่นเป็นการชั่วคราว เพื่อความสะดวก ในการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรง และมีคำสั่งให้งดเบิกจ่ายเงินวิทยฐานะและเงินประจำตำแหน่งในระหว่างที่ไปประจำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอื่นดังกล่าว

นาย ก. เห็นว่าคำสั่งที่ให้ตนไปประจำสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแห่งอื่นและงดการจ่ายเงินวิทยฐานะ พร้อมเงินประจำตำแหน่งไม่ถูกต้อง จึงได้ร้องทุกข์ต่อประธานของคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด เพื่อขอให้ยกเลิกคำสั่ง ที่ให้ตนไปประจำยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอื่น และให้กลับไปปฏิบัติราชการที่โรงเรียนเดิม พร้อมทั้งให้จ่ายเงิน วิทยฐานะและเงินประจำตำแหน่งให้ตามเดิม และเมื่อมาศึกษาธิการจังหวัดจะได้ยกเลิกคำสั่งให้ไปประจำยังสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาอื่นแล้วก็ตาม แต่ผู้อำนวยการ โรงเรียนก็ยังเห็นว่าคำสั่งดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมาย เพราะส่งผลให้ตนไม่ได้รับเงินวิทยฐานะและเงินประจำตำแหน่งเป็นเวลา 2 เดือน จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง ซึ่งเป็นเรื่องราวของคดี ที่จะคุยกันในวันนี้

เรื่องนี้...นาย ก. จะได้รับเงินวิทยฐานะและเงินประจำตำแหน่งในระหว่างที่ถูกสอบสวนหรือไม่ ? คำวินิจฉัยของศาลปกครองสูงสุดมีคำตอบให้ท่านครับ !

ส่วนที่ 2 ขรก. โกงอาหารเด็ก ... ระหว่างสอบสวนไม่ได้รับเงินประจำตำแหน่ง !

คดีตามที่เล่ารายละเอียดไปแล้วนั้น มีประเด็นที่ต้องวินิจฉัย 2 ประเด็นครับว่า **ประเด็นที่ 1** การที่ศึกษาธิการจังหวัดมีคำสั่งให้นาย ก. ไปประจำสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแห่งอื่น เป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ ? และ**ประเด็นที่ 2** คำสั่งงดเบิกจ่ายเงินวิทยฐานะและเงินประจำตำแหน่ง จำนวน 2 เดือน เป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ ?

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยดังนี้

ประเด็นที่ 1 ผู้ฟ้องคดี (นาย ก.) เป็นผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียน มีหน้าที่จัดการศึกษาในโรงเรียน ตลอดจนมีหน้าที่เกี่ยวกับการควบคุมการใช้จ่ายเงินและเก็บรวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเงินของโรงเรียน เมื่อศึกษาธิการจังหวัดมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรงในเรื่องที่ถูกกล่าวหา หากให้ผู้ฟ้องคดีปฏิบัติหน้าที่ที่โรงเรียนแห่งเดิม ย่อมจะเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการสอบสวนทางวินัยได้ เนื่องจากผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา ย่อมมีอิทธิพลหรือมีส่วนได้เสียต่อข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดโรงเรียนดังกล่าว ในฐานะเป็นผู้บังคับบัญชาของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งมีอำนาจให้คุณให้โทษแก่ข้าราชการดังกล่าวในเรื่องความดีความชอบได้ ย่อมเป็นเหตุให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาไม่กล้าให้ถ้อยคำตามความเป็นจริง รวมทั้งอาจเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับพยานหลักฐานที่สำคัญในเรื่องที่ทำการสอบสวน

จึงเป็นกรณีที่ศึกษาธิการจังหวัดในฐานะผู้บังคับบัญชาใช้ดุลพินิจพิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีมีเหตุผลความจำเป็นและเป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดในกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการสั่งให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำส่วนราชการหรือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. 2550 ดังนั้น การที่ศึกษาธิการจังหวัดมีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีไปประจำสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอื่นเป็นการชั่วคราวเพื่อความสะดวกในการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรง จึงเป็นการออกคำสั่งที่เหมาะสมและจำเป็นแก่กรณี เป็นการใช้ดุลพินิจโดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว ทั้งนี้ ตามมาตรา 70 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 ประกอบกับข้อ 1 (1) ของกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการสั่งให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำส่วนราชการหรือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. 2550

ประเด็นที่ 2 โดยที่ข้อ 6 ของระเบียบ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการเบิกจ่ายเงินวิทยฐานะและเงินประจำตำแหน่งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2550 กำหนดให้ผู้ถูกสั่งให้ประจำส่วนราชการหรือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นการชั่วคราวมิให้เบิกจ่ายเงินวิทยฐานะในระหว่างวันที่ถูกสั่งให้ประจำส่วนราชการหรือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา... จึงเห็นได้ว่า ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่จะมีสิทธิได้รับเงินวิทยฐานะจะต้องเป็นผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งที่มีวิทยฐานะและปฏิบัติหน้าที่หลักของตำแหน่งที่มีวิทยฐานะ ส่วนการมีสิทธิได้รับเงินประจำตำแหน่งนั้น ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาจะต้องเป็นผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งที่มีเงินประจำตำแหน่งและปฏิบัติหน้าที่หลักในตำแหน่งนั้นด้วย

เมื่อศาลได้วินิจฉัยแล้วว่าคำสั่งให้ไปประจำสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแห่งอื่น เป็นการใช้ดุลพินิจออกคำสั่งโดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว เมื่อผู้อำนวยการโรงเรียนไปปฏิบัติหน้าที่ประจำสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแห่งอื่นเป็นเวลา ๒ เดือน ย่อมไม่ได้ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา ซึ่งเป็นตำแหน่งที่มีสิทธิได้รับเงินวิทยฐานะและเงินประจำตำแหน่ง ผู้ฟ้องคดีจึงไม่มีสิทธิได้รับเงินวิทยฐานะและเงินประจำตำแหน่ง ดังนั้น การที่ศึกษาธิการจังหวัด

มีคำสั่งให้งดการเบิกจ่ายเงินวิทยฐานะและเงินประจำตำแหน่งของผู้ฟ้องคดี เป็นเวลา 2 เดือน **จึงชอบด้วยกฎหมายแล้ว** (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.936/2559)

คดีนี้แสดงให้เห็นถึงผลกระทบในระหว่างขั้นตอนการดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรงของข้าราชการครู ซึ่งในระหว่างนั้นอาจยังไม่ถูกลงโทษทางวินัย แต่กฎหมายก็ได้ให้อำนาจผู้บังคับบัญชาใช้ดุลพินิจออกคำสั่งให้ข้าราชการที่ถูกสอบสวนทางวินัยไปปฏิบัติราชการที่อื่นได้เพื่อประโยชน์ในการสอบสวนทางวินัย ซึ่งหากการสั่งให้ไปปฏิบัติราชการที่อื่นเป็นการใช้ดุลพินิจที่ชอบด้วยกฎหมาย และเป็นกรปฏิบัติหน้าที่ที่มีใช้หน้าที่หลักของตำแหน่งที่ได้รับเงินวิทยฐานะและเงินประจำตำแหน่ง เช่นกรณีข้าราชการครู ในคดีนี้ย่อมมีผลทำให้ไม่ได้รับเงินวิทยฐานะและเงินประจำตำแหน่งด้วย ส่วนการพิจารณาโทษทางวินัย ถือเป็นขั้นตอนหลังจากการดำเนินการสอบสวนเสร็จสิ้นแล้ว ซึ่งหากผลการสอบสวนหรือผู้บังคับบัญชาที่มีอำนาจลงโทษทางวินัย เห็นว่า พฤติการณ์ดังกล่าวเป็นการกระทำผิดวินัยก็จะมีคำสั่งลงโทษทางวินัยต่อไปดังเช่นหลาย ๆ คดีที่เข้าสู่การพิจารณาของศาลปกครอง เช่น ในคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. 814/2558 กรณีที่ข้าราชการครูตำแหน่งอาจารย์ใหญ่ โรงเรียนถูกคำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการ กรณีเบิกเงินโครงการอาหารกลางวันและโครงการอาหารเสริม (นม) มาเก็บรักษาไว้กับตนเองและเมื่อมีการตรวจสอบกลับไม่มีเงินให้ตรวจสอบ ถือเป็นกรกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงจึงลงโทษไล่ออกจากราชการ และในคดีที่ อ. 450/2554 กรณีพัฒนาการจังหวัดถูกลงโทษไล่ออกจากราชการ ด้วยเหตุกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ กรณีสั่งให้ผู้ใต้บังคับบัญชาจัดทำหลักฐานเท็จเพื่อเบิกเงินค่าซื้อเสื้อกีฬาชุดนักเรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่อยู่ในโครงการพัฒนาเด็กและครอบครัว ซี.ซี.เอฟ. เป็นต้น

จะเห็นได้ว่า...การปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ชอบด้วยกฎหมายดังกล่าว โดยเฉพาะกรณีที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตหรือประพฤติมิชอบนั้น นอกจากจะต้องถูกลงโทษวินัยอย่างร้ายแรงและต้องจบอนาคตทางราชการแล้ว ยังอาจถูกลงโทษจากสังคมอีกด้วย ผู้มีหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการต่าง ๆ ของเด็กจึงต้องดำเนินการโดยสุจริต และเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการให้บรรลุเป้าหมายทั้งในเชิง “คุณภาพและปริมาณ” เพื่อให้ “เด็กไทยสุขภาพดี สมวัย” เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศไทยให้เจริญก้าวหน้าต่อไปครับ...

(สามารถสืบค้นบทความที่น่าสนใจอื่น ๆ ได้ที่ www.admircourt.go.th เมนูวิชาการ เมนูย่อยอุทธรณ์จากคดีปกครอง)

ส่วนที่ 3 รู้ทันกฎหมายระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547

มาตรา 70 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ในกรณีที่มีเหตุผลความจำเป็น หัวหน้าส่วนราชการหรือผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีอำนาจสั่งให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำส่วนราชการ หรือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแล้วแต่กรณี เป็นการชั่วคราว โดยให้พ้นจากตำแหน่งหน้าที่เดิมได้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดใน กฎ ก.ค.ศ.

กฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการสั่งให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำส่วนราชการหรือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. 2550

ข้อ 1 กำหนดว่า ให้ปลัดกระทรวง เลขาธิการ อธิบดีหรือตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่า หรือผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีอำนาจสั่งให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำส่วนราชการหรือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแล้วแต่กรณี เป็นการชั่วคราว โดยให้พ้นจากตำแหน่งหน้าที่เดิมได้ในกรณีที่มีเหตุผลความจำเป็น ดังต่อไปนี้ (1) เมื่อข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีกรณีถูกกล่าวหาหรือมีกรณีเป็นที่สงสัยว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง หรือถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา เว้นแต่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษหรือกรณีที่ถูกฟ้องนั้น พนักงานอัยการรับเป็นทนายแก้ต่างให้ และถ้าให้ผู้ผู้นั้นคงอยู่ในตำแหน่งหน้าที่เดิมต่อไปจะเป็นอุปสรรคต่อการสืบสวน การสอบสวน หรืออาจเกิดความเสียหายแก่ราชการ

